Hafnarfjörður

Hafnarfirði, 23. nóvember 2026
Mál: S-162/2026
Tilvísun: 1907309

Umsögn Hafnarfjarðarbæjar um tillögu verkefnisstjórnar 6. áfanga rammaáætlunar um flokkun Brennisteinsfjalla í verndarflokk og afmörkun verndarsvæðis

Hafnarfjarðarbær vísar til tillögu verkefnisstjórnar 6. áfanga rammaáætlunar um flokkun virkjanahugmynda í verndarflokk og afmörkun átta verndarsvæða, sem nú er til umsagnar í Samráðsgátt stjórnvalda.
Hafnarfjarðarbær gerði athugasemdir við fyrirhugaða friðlýsingu Brennisteinsfjalla með umsögn dags. 30. október 2019, mál nr. 1907309. Þær athugasemdir eiga að mati bæjarins enn við og eru því ítrekaðar.

1. Afmörkun verndarsvæðisins

Hafnarfjarðarbær telur að fyrirhugað verndarsvæði Brennisteinsfjalla sé óþarflega stórt og að ekki hafi verið færð fram nægjanleg rök fyrir þeirri víðtæku afmörkun sem lögð er til.
Í fyrri umsögn bæjarins var bent á að afmörkun verndarsvæðisins næði allt að 5 km út fyrir svokallaða viðnámslínu sem byggði á mælingum ÍSOR og afmarkaði svæði þar sem varmaorkuvinnsla gæti farið fram.
Hafnarfjarðarbær telur rétt að afmörkun verndarsvæðisins taki mið af fyrirliggjandi rannsóknum á jarðhitasvæðinu, meðal annars viðnámsmælingum ÍSOR, og að sérstaklega verði rökstutt hvaða svæði utan þeirra marka þurfi að njóta verndar vegna jarðmyndana, landslags eða annarra náttúruverðmæta.
Ekki verður séð af fyrirliggjandi greinargerð að nægjanlegur rökstuðningur hafi verið lagður fram fyrir þeirri afmörkun sem nú er lögð til.
Hafnarfjarðarbær óskar því eftir að afmörkun verndarsvæðisins verði endurskoðuð og að sérstaklega verði gerð grein fyrir þeim forsendum sem liggja að baki stærð þess og legu.

2. Jarðhitaréttindi Hafnarfjarðarbæjar

Hafnarfjarðarkaupstaður á jarðhitaréttindi í Krýsuvíkurtorfunni samkvæmt afsali ríkisins frá 20. febrúar 1941.
Réttindin ná samkvæmt afsalinu til jarðhita í Krýsuvíkurtorfunni, þar á meðal utan þess lands sem var sérstaklega afsalað sveitarfélaginu.
Hafnarfjarðarbær hefur því verulega hagsmuni af því hvernig verndarsvæði Brennisteinsfjalla er afmarkað og hvaða áhrif fyrirhuguð vernd kann að hafa á möguleika til rannsókna og nýtingar jarðhita.
Bærinn telur mikilvægt að við ákvörðun um afmörkun verndarsvæðisins verði sérstaklega tekið tillit til þessara réttinda og að fyrir liggi skýrt mat á áhrifum tillögunnar á þau.
Hafnarfjarðarbær áskilur sér allan rétt vegna þeirra jarðhitaréttinda sem sveitarfélagið hefur á svæðinu.

3. Framtíðarvatnsból í Fagradal

Í fyrri umsögn Hafnarfjarðarbæjar var bent á að í Fagradal væri hugsanlegt framtíðarvatnsból sveitarfélagsins.
Hafnarfjarðarbær telur mikilvægt að fyrirhuguð vernd Brennisteinsfjalla takmarki ekki möguleika sveitarfélagsins til framtíðarvatnsöflunar án þess að fyrir liggi sérstakt mat á áhrifum hennar.
Óskað er eftir að sérstaklega verði skoðað hvernig fyrirhuguð afmörkun verndarsvæðisins samræmist mögulegri framtíðarnýtingu vatnsauðlinda í Fagradal.
Hafnarfjarðarbær áskilur sér allan rétt til framtíðarnýtingar vatnstökusvæðisins, að uppfylltum þeim skilyrðum sem lög og reglur kunna að setja.

4. Samráð og rökstuðningur

Með hliðsjón af því að nú er fyrirhugað að leggja afmörkun verndarsvæðisins fyrir Alþingi telur Hafnarfjarðarbær sérstaklega mikilvægt að fyrir liggi fullnægjandi rökstuðningur fyrir umfangi þess.
Hafnarfjarðarbær telur jafnframt mikilvægt að haft verði samráð við sveitarfélagið um endanlega afmörkun svæðisins áður en tillagan verður lögð fyrir Alþingi.

5. Niðurstaða

Hafnarfjarðarbær ítrekar athugasemdir sínar frá 30. október 2019 og telur að fyrirhugað verndarsvæði Brennisteinsfjalla sé óþarflega stórt.
Bærinn óskar eftir að afmörkun svæðisins verði endurskoðuð með hliðsjón af fyrirliggjandi rannsóknum, náttúruverndarsjónarmiðum, jarðhitaréttindum sveitarfélagsins og möguleikum til framtíðarvatnsöflunar.

Hafnarfjarðarbær telur ekki rétt að afmörkun verndarsvæðisins verði samþykkt óbreytt án frekari rökstuðnings og samráðs við sveitarfélagið.